

ΣΕΛ.

13

ΟΤΑΝ πριν από είκοσι χρόνια επισκέφθηκε για πρώτη φορά την Αθήνα, έψαξε μόνος, σε μια πόλη ξένη, να βρει τη σύγχρονη Ελλάδα του πνεύματος και της ψυχής, στη ζωγραφική των δημιουργών της. Καλλιτέχνης ο ίδιος - φωτογράφος και κινηματογραφιστής - ο **Ζαν Φρανσουά Μπονόμε**, βρήκε την Ελλάδα που αναζητούσε, στα έργα του **Νίκου Χατζηκυριάκου - Γκίκα**, σε μια επίσκεψή του στην Εθνική Πινακοθήκη. Ήταν ένας έρωτας με την πρώτη ματιά: «Δεν είχα συναντήσει ποτέ μέχρι τότε ένα τέτοιο δράμα της πραγματικότητας και των πραγμάτων. Ξαφνικά, ένα συγκεκριμένα "σχήμα" του κόσμου άνοιγε μπροστά μου, καθώς και μια διωματική ανάκληση της αρχαιότητας - "ήμουν στην Ελλάδα" - προσφερόταν μπροστά στα μάτια μου. Ένα τέτοιο ταλέντο χρωματικών εμπνεύσεων και περιγραφών, με άγγιζε πολύ βαθιά» - θυμάται σήμερα.

Εκείνη η πρώτη νοερή επαφή με τον Έλληνα καλλιτέχνη, που ο κ. Μπονόμε αποκαλεί «μαέστρο», σηματοδότησε για τον ίδιο την έναρξη μιας μακρόχρονης μελέτης του εικαστικού και στοχαστικού του έργου, ερήμην του Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα ως το 1988, όταν επιτέλους του δόθηκε η ευκαιρία να γνωρίσει προσωπικά τον άνθρωπο που τόσο θαύμαζε. Η γνωριμία αυτή, που εξελίχθηκε σε βαθιά φιλία, δεν μπορούσε παρά να έχει ως φυσική συνέπεια την αποθανάτιση από τον κ. Μπονόμε της δημιουργίας του Έλληνα καλλιτέχνη, σε φωτογραφίες, που με απόλυτη ελευθερία μπορούσε να τραβήξει στο σπίτι και στο εργαστήριό του. Αποτέλεσμα

Ο Ν. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ - ΓΚΙΚΑΣ

Με το φακό του Μπονόμε

αυτής της δουλειάς ήταν 600 περίπου φωτογραφίες, από τις οποίες οι καλύτερες αποτέλεσαν το υλικό για το λεύκωμα «**Ghika. Με το φακό του Jean - Francois Bonhomme**», που κυκλοφόρησε μόλις από τις εκδόσεις «Artigraf» και «Μπάστας - Πλέσσας». Το λεύκωμα που παρουσιάστηκε χθες στη γκαλερί «Artigraf» (Αριστοτέλους 99), όπου λειτουργεί παράλληλα έκθεση σχεδίων του μεγάλου καλλιτέχνη, περιλαμβάνει έγ-

χρωμες και μαυρόασπρες φωτογραφίες, που παρουσιάζουν τον καλλιτέχνη και έργα του από διάφορες περιόδους της δημιουργικής του πορείας. Στις σελίδες του λευκώματος φιλοξενείται επίσης μια αποκλειστική συνομιλία του ζωγράφου με τον κ. Μπονόμε, που περιστρέφεται γύρω από τη ζωγραφική του και τις προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών, με τις οποίες τον έδεσε φιλία και πνευματικές σχέσεις.

Κατά τη χθεσινή παρουσίαση του λευκώματος, ο διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη, **Άγγελος Δελιβορούς**, αποκαλώντας τον Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα «πρότανη της ελληνικής ζωγραφικής», επεσήμανε, ότι ο τιμώμενος καλλιτέχνης, που «έδεσε τα καλλιτεχνικά ρεύματα της Ελλάδας με τον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο», δεν ξεκούρασε ποτέ τη νόηση και την ευαισθησία του, δεν άφησε ποτέ από τα χέρια του το πινέλο. Έκρινε επίσης ότι οι φωτογραφίες του Ζ.Φ. Μπονόμε έχουν τόνο σαφώς προσωπικό, αφού αποτελούν καρπό μιας παλιάς φιλίας. Από την πλευρά του ο **Γάλλος καλλιτέχνης** εξέφρασε την πεποίθησή, ότι στο αποτέλεσμα της δουλειάς δάυνε ιδιαίτερα το βλέμμα του ίδιου του Γκίκα πάνω στη ζωγραφική του «που επιτρέπει στη φαντασία να απλωθεί και σε άλλες περιοχές της καλλιτεχνικής δημιουργίας».

Παρών και ο ίδιος ο Νίκος Χατζηκυριάκος - Γκίκας, μίλησε εν συντομία για τους ζωγράφους που τον επηρέασαν - τον Πικάσο, τον Ματίς και τον Παρθένη - ενώ για το Φώτη Κόντογλου εξέφρασε τη γνώμη ότι «κινήθηκε σε περιορισμένο φάσμα της ζωγραφικής». Το ίδιο αυστηρός φάνηκε και στη γενική εκτίμησή του για την ελληνική ζωγραφική, θεωρώντας ότι έχει να επιδείξει ελάχιστους μεγάλους δημιουργούς.

● Οι φωτογραφίες που περιλαμβάνει το λεύκωμα, θα παρουσιαστούν σε έκθεση του Ζ.Φ. Μπονόμε, που θα λειτουργήσει από 11-25 Νοεμβρίου στο Γαλλικό Ινστιτούτο (Σίνα 31), παράλληλα με την έκθεση σχεδίων του Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα στην «Artigraf».